

KASHMIRIS' LANDMARK DECISION IN 1947

Mr Namalang

KASHMIRI'S love with Pakistan can be imagined from the fact that, before Pakistan came into being, on 19 July 1947, the people of Indian Occupied Jammu and Kashmir unanimously adopted a resolution, for the accession of the state with the future state of Pakistan. Then prominent Indian Occupied Jammu and Kashmir leaders; Khawaja Ghulam-ud-Din Wani and Abdul Rahim Wani moved the resolution in the emergency session of the All Jammu and Kashmir Muslim Conference held in Srinagar.

Since Pakistan was to become a reality for the Muslim of South Asia on 14 August 1947, therefore, Kashmiri people were in hurry for these legal formalities of state's accession with their dreamland. The State of Indian Occupied Jammu and Kashmir and Pakistan have historical relationship, which dates back to centuries.

This relationship have rooted in the joint history of these two areas over the years and later turned into a relationship of interdependency. Religion, common culture, joint races, migrations and inter-marriages further strengthened this bond between the people of two sides.

Besides, these linkages, geography of the Indian Occupied Jammu and Kashmir and Pakistan are another compelling factor, which essentially unite these areas. All natural routes to various parts of

the Indian Occupied Jammu and Kashmir are from Pakistan.

The only link, India exploited in 1947, through Gurdaspur (PathanKot) was an un-natural link which India manipulated through Radcliffe Award through an unjustified division of Punjab. As per the Indian partition plan (3 June 1947), Indian Occupied Jammu and Kashmir was to become part of Pakistan, based on will of the people and geographical contiguity of the state with Pakistan.

The people of Indian Occupied Jammu and Kashmir with overwhelming Muslim population (over 77%) were deprived from their basic right to decide their future, thus rose to occasion and revolted against the Dogra Rule of Maharaja Hari Singh.

Kashmiri volunteers (irregular forces) liberated a portion of the state from the regular Army of Maharaja Hari Singh and established their own government with the name of "Azad Jammu and Kashmir". This portion was to act as the base camp for the liberation of rest of state from Indian occupation.

Indeed, Hari Singh wanted to keep the state independent and even negotiated the Stand Still agreements with Pakistan and India, but Pandit Jawaharlal Nehru the first Indian Prime Minister, ordered forceful military occupation of the state on October 27, 1947. Since then India is occupying a huge portion of the state, known as; Indian Illegally Occupied Indian

Occupied Jammu and Kashmir.

Over the last seven decades, Indian Occupied Jammu and Kashmir did not reconcile with the Indian rule over their state and revolted many a time against forceful Indian occupation. In their current struggle which started in 1990 more than 100,000 Indian Occupied Jammu and Kashmiri people lost their lives at the hands of brutal Indian forces.

On August 5, 2019, India illegally revoked the special status of Indian Occupied Jammu and Kashmir and relegated it into union territories. Prior to it, India raised deployment level of its security forces to 900,000 imposing strict curfew and siege which is continuing till-date.

There has been rise in the level of brutalities in Indian Occupied Jammu and Kashmir by Indian Army and its paramilitary forces ever since August 5, 2019. These brutal acts of Indian security forces started in 1990 with complete impunity under the cover of discriminatory and inhuman laws like Armed Forces Special Power Act and Public Safety Act.

Nevertheless, the will of Indian Occupied Jammu and Kashmiris for attainment of their right of self-determination could not be defeated. Since last over a year India is changing the demography of Indian Occupied Jammu and Kashmir by inhabiting non Kashmiri Hindus in Indian Occupied Jammu and Kashmir.

Indeed, apart from political

dimension of Kashmir, a humanitarian aspect has evolved in Indian Occupied Jammu and Kashmir over the years. The current phase of humanitarian dimension can be traced from the beginning of 1990, once Indian security forces initiated massive human rights violations in Indian Occupied Jammu and Kashmir. This in fact is a state sponsored terrorism by India in Indian Occupied Jammu and Kashmir.

There is an organized campaign of genocide going on in Indian Occupied Jammu and Kashmir ever since 1990, taking new turns at various phases; 2010, 2016 and 2019. The post August 5, 2019 phase was the worst for Indian Occupied Jammu and Kashmiris.

Nevertheless, they decided not to surrender thus are struggling against Indian occupation and its brutalities with new vigor and new hope. The massive human rights violations and genocide of Kashmiri you in Indian Occupied Jammu and Kashmir is the darkest time of Indian occupation in Indian Occupied Jammu and Kashmir which civilized international community is constantly ignoring.

Although, United Nations, Amnesty International and many other human rights organizations have been raising the issue of Indian human rights violations in Indian Occupied Jammu and Kashmir but there have been no action against India on those accounts. Rather, U.S and EU have further enhanced their ties with India in last two decades.

There is no change in the determination of the people of entire Jammu and Kashmir. While the people of Indian Occupied Jammu and Kashmir have given unprecedented sacrifices in last seven decades, the post 1990 period was full of human miseries in Indian Occupied Jammu and Kashmir. These human agonies include; mass killings, custodial deaths, discovery of mass graves, arrest and torture, rapes and molestations, fake encounters and target killings of Indian Occupied Jammu and Kashmiri youth.

The Post Burhan Wani Martyrdom and Post August 5, 2019 Phases are especially cruel for the Indian Occupied Jammu and Kashmiri youth. The determined Kashmiri youth of Indian Occupied Jammu and Kashmir are all set to achieve their right of self-determination. Despite ruthless state-sponsored terrorism of Indian security forces in Indian Occupied Jammu and Kashmir, the people of Indian Occupied Jammu and Kashmir are continuing their struggle against Indian rule.

It is incumbent upon the Government of Pakistan to pursue the Indian Occupied Jammu and Kashmir dispute at all international forums through substantial and tangible measures. Indeed, the world needs to be realized that Indian Occupied Jammu and Kashmir dispute hold the key for peace, stability and economic prosperity of South and Central Asia.

The Naxalite movement in India

Mr Kabir

India, dominated by politicians from the Hindi heartland, has been using brutal force mercilessly against any move to free Assam, Kashmir, Khalistan, Mizoram, Nagaland, Tamil Nadu, Tripura, Arunachal Pradesh, Meghalaya and Manipur. These states are rocked by a large number of armed and violent rebellions, some seeking separate states, some fighting for autonomy, while Maoists, also known as Naxalites or Naxals, have accelerated the Naxalite Movement.

Recently, Indian media reported, "Indian security forces launched a massive anti-Naxal operation in the Bijapur-Sukma areas of Chhattisgarh...a stronghold of the left-wing... officials confirmed that a group of an estimated 400 Maoists had ambushed the forces, leading to the killing of at least 22 personnel of the security forces and injuring 30 others, while many are still missing...The operation was carried out by India's Central Reserve Police Force's elite CoBRA unit, the District Reserve Guard and the Special Task Force".

In recent years, the Maoists have intensified their struggle by attacking Indian officials and their installations. In this context, Indian media admitted that Maoists have entered cities, expanding their activities against

the Indian union. On April 22-23, 2018, at least 39 Maoists were killed in an alleged encounter with Indian security forces in the district Gadchiroli. The Maoists, accepting the loss, had vowed to take revenge. Local human rights organisations had raised questions on the authenticity of the Gadchiroli incident mentioning that "not a single police personnel received injuries." They termed it a planned mass murder and a cold-blooded killing of the Maoists.

According to BBC, "In response to the atrocities of the Indian police, Maoist rebels had blown up culverts and cut electricity to railways in various regions during two-day strike."

However, the Maoist uprising is the second major freedom movement after that of Indian Illegally Occupied Kashmir (IOOK). Maoists inhabit an area known as the 'Red Corridor', which stretches from West Bengal to Karnataka state in the southwest. Former Indian Prime Minister Manmohan Singh had called the Maoist-insurrection, "the single biggest internal-security challenge", whereas,

Home Secretary G K Pillai had reiterated the magnitude of this threat by stating that the Maoists want to completely overthrow the Indian state by 2050.

India's Maoist-insurgency became progressively more lethal—1003 people were killed in 2010, 908 in 2009 and 721 in 2008. Particularly, in 2010, new operations of the Indian security forces exposed the failure of India's anti-Maoist war.

Meanwhile, New Delhi

of paramilitary soldiers, and create peaceful conditions for talks. The Maoist Movement, which claims the legacy of the Communist Party of India founded in Calcutta, was initially started by its leader, Mupala Luxman Rao in 1969 in the form of a peasant uprising in West Bengal, protesting against big Hindu landlords who left no stone unturned in molesting poor people through their maltreatment such as

who have been entangled in a vicious circle of poverty, misery and deprivation. Owing to various inequalities, they have appealed to the sentiments of the helpless poor.

According to a report, "Out of a total 1.17 billion population, over 39 percent of dispossessed Indians, living below the poverty line are hopeful that Maoists would bring a change in their wretched lives." But, instead of redressing the grievances of the peasants and workers, Indian security forces, in connivance with the rich-dominated society used brutal tactics in crushing the Maoists' struggle. The Naxalites had no choice but to continue an armed struggle for their genuine rights.

Surprisingly, Indian rulers have accused China of backing the Maoists' guerrilla warfare. Some Indian high officials misperceive that Beijing supplies arms and ammunition to the Maoists. With the covert support of Indian intelligence agency RAW, Indians also propagate that there are secret training camps in China, which teach tactics of guerrilla warfare to the Maoists.

Notably, in 2015, Indian Central Government finalised the raising of Indian Reserve Police Battalions (IRBPs) in IOOK and Naxal/Maoist hit states. Now, IRBPs have totally failed in suppressing insurgency in these regions. Nonetheless, India's counterinsurgency strategy—especially to crush the Naxalite Movement—has badly failed.

offered peace talks after the Maoist insurgents ambushed a bus on May 17, 2010 that killed 45 police officers and civilians who were returning after an operation, killing two Maoists. Ramanna, a Maoist leader in Chhattisgarh state rejected the offer, saying that the government should first withdraw thousands

forced labour, minimum wages, maximum work, unlawful torture and even killings—the evils one could note prior to the French Revolution of 1789 when feudal lords had practised similar injustices on farmers.

The Naxalite-Maoists are liberators, representing landless farmers and downtrodden masses

जनतालाई के आयो ? नयाँ सरकारले के ल्यायो ?

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

सत्ताका गल्ती कमजोरी सुधार्न सुभाव विनुपर्न हो, तत्काल सत्ता परिवर्तन गर्न अदालतमार्फत राजनीतिक हतियार प्रयोग गरियो ? किन ? खोई नयाँ के आयो ? नयाँ सरकारले के ल्यायो ? जनताले राहत पाए त ?

ओली सरकारले गलत गरेकोमा के दण्ड दिइयो ? कसकसले दण्ड पाए ? नयाँ सरकार बनेको भेलिपल्टै बालुवाटार जग्गा प्रकरणबाट विजय कुमार गच्छदारलाई १० करोडको बिगमुद्दमा १० लाख धरौटी राखेर छाडियो । किन ? अब बालुवाटार लिलिता निवासको जग्गा प्रकरण सकियो ? वाइडबडी काण्डका घोटाला कुम्हा अब सामसुम भए ।

अरु जे सुकै होस, भूकम्प, कोराना पीडित जनताले राहत स्वरूप के पाए ? लकडाउनका कारणले रोजीरोटी गुमाएकाहरूले राज्यबाट के पाए ? अहिले पनि उपचारमा समानता छैन, अस्पताल महिंगेका छन् । रोजगारीको सिर्जना केही छैन । नयाँ सरकारले रोजगारी सिर्जना गर्ने के खाका सार्वजनिक गरे ? हिजो ओली निकट व्यक्तिहरु हैकम चलाउँथे, अहिले ५ दलीय मोर्चाका

नेता र निकटेहरूको हालीमुहाली सहजै देखन थालिएको छ । चुरो कुरो परिवर्तन हो, जनताले देख्ने भोग्न पाउने गरी सुशासनका भल्काहरु कहाँ देखिए ?

केही आएन, आउने आशा पनि छैन । सत्ता र शक्तिको प्रतिस्पर्धा हो । यो प्रतिस्पर्धामा माध्यम नेपाल निर्णायक बने, उनले आफैने पार्टीको नेतृत्वको सरकार ढाल्न सफलता हासिल गरे । रमाइलो माओवादी केन्द्रलाई भयो । सत्ताको आख चिट्ठा कांग्रेसलाई पन्यो । जसपा पनि सत्तामा जानेछ, उसले पनि सत्तालाई उच्च बनाएर फेरि चुन्न पाउने भयो ।

अर्थात सडकमा भएकाहरु सत्तामा उकिए, सत्तामा भएकाहरु सडकमा ओलिए । यही हो परिवर्तन ? यही हो लोकतन्त्र ? लोकका लागि खुशी बनेर नआउने परिवर्तनलाई लोकतन्त्र भनेर भन्नुपरेको छ ।

संसदमा २७५ सांसद रहने व्यवस्थामा ६१ सिटे नेपाली कांग्रेसको नेतृत्वमा सरकार बन्यो । कांग्रेस, माओवादी केन्द्र, जनमोर्चा र सत्ताधारी एमाले तथा जसपाको बिद्रोही खेमाको समर्थनमा शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री बन्न सफल भए ।

प्रधानमन्त्री बनेपछि साइत जुराइयो । कालो बोको ढालियो । होम गरियो, महालक्ष्मी लगाइयो । दियो बालियो । गणेश, महादेवको पूजा गरेर आरती उतारेपछि बल्ल प्रधानमन्त्री देउवा प्रधानमन्त्रीको निवासमा सरे, प्रधानमन्त्रीको पदबहाली गरे । यसपछि ज्योतिषको सुभाव अनुसार ३ गते राति विश्वासको मत लिनसमेत भद्रो हेरियो । पछि खड्गो छ भनेपछि त्यही दिन बसेको सांसद बैठकमा तत्काल विश्वासको मत लिने काम भयो ।

सबै भन्न- हिन्दुर्धर्म गयो, धर्मनिरपेक्षा आयो । कहाँ गएको छ हिन्दुर्धर्म । हाम्रो नेतृत्व त राजनीति होइन, व्यवसाय चलाइरहेका छन् । मुनाफाका लागि धर्मनिरपेक्ष लेखिएर, व्यवहारमा धर्म मान्छन् । सबैलाई ज्यौँदो हुञ्जेल धर्म चाहिने, मेरेपछि आर्यघाट नै लाउपर्ने । यस्ता नकली धर्मनिरपेक्षवादीहरूले हिन्दुर्धर्मलाई मुनाफाको विषय बनाइदिए ।

आश्वर्य त के लाग्छ भने ॐकार परिवार पटकै चलमलाउँदैन । कोठामा विद्रोह गर्छ र धर्मनिरपेक्षवादीहरूले गरेको इसाइकरणलाई टुकुटुलु हेरेर बस्छ ।

हो, सत्ता परिवर्तन भयो । कुशासनमा परिवर्तन आएर सुशासन आउँछ कि आउन्न ? यसको कुनै ग्यारेण्टी छैन । किनभने देउवा प्रधानमन्त्री भएको भोलिपल्टै बालुवाटार जग्गा काण्डका अभियुक्त विजय कुमार गच्छदार एकैदिन पेश भएर, उही दिन बहस गरेर उही

भने परिवर्तन कता आयो त ? हो, बुढा भए पनि तिनमा आधुनिक चेत छ, उर्जा छ, हौसला छ, नयाँ सोच छ भने उनीहरूलाई भुते होइन, धारिल नेता भन्नुपर्छ, मान्नुपर्छ । तर बहुदल घोषणापछिको ३१ वर्षमा जुन नेतृत्व देखियो, ती आज पनि छन् र तिनीहरू एकजना पनि स्वाधीनता, देशभक्ति, जनअपेक्षा र लोकतन्त्रका गरिमा र महिमामा खरा उत्रेका नेता छैनन् ।

प्रत्येक नेतामा कुनै न कुनै भ्रष्टाचारका छ । तर यसपछि साइत जुराइयो । कालो बोको ढालियो । होम गरियो, महालक्ष्मी लगाइयो । दियो बालियो । गणेश, महादेवको पूजा गरेर आरती उतारेपछि बल्ल प्रधानमन्त्री निवासमा सरे, प्रधानमन्त्रीको पदबहाली गरे । यसपछि ज्योतिषको सुभाव अनुसार ३ गते राति विश्वासको मत लिनसमेत भद्रो हेरियो । पछि खड्गो छ भनेपछि त्यही दिन बसेको संसद बैठकमा तत्काल विश्वासको मत लिने काम भयो ।

दिन १० करोडको बिगो दावीमा १० लाख धरौटी बुकाएर रिहा भए । न्याय दिने यो शैली अभियुक्त, अपराधीहरूका लागिमात्र हो, आमनेपाली त न्याय न्याय भनेर बाँच्छन् र मर्छन् । न्याय पाउँदैनन् । २०४६ सालदेखि यिनै नेताले राजनीतिक सत्ता चलाइरहेछन् । कुनै परिवर्तन आएन, मात्र भ्रष्टाचार भयो । आजको परिवर्तनमा पनि तिनै पार्टीहरू पुराने अनुदार छन्, पुराने नेतृत्व छ । जहिले पनि यिनै नेताले चलाउने हो

राखेर नेतृत्वमा आपू आउन नसक्नु युवा पुस्ताको सबैभन्दा टूलो कमजोरी हो । यही कमजोरीका कारणले नयाँ नेपालको निर्माण, शान्ति र समुद्धिको सुरक्षात तथा जनताप्रति जवाफदेही राजनीतिसमेत सम्भव हुन सकिरहेको छैन ।

देशको मुहार फेर्ने कुरा गरिन्छ । दिमाग र उमेर दुबैकारणले बुढो भइसको नेतृत्व बोकेर काम चलाउनेहरूले देशको मुहार कसरी फेर्ने ? एउटा जाँगरिला, सोच भएको नेता छान नसक्नेले देशको मुहार फेर्ने ? विकसित मुलुकहरूमा नेता बुढा हुन् कि युवा, तिनको आधुनिक सोच, सम्भ संस्कार र जवाफदेहीतालाई हेर्ने गरिन्छ । हाप्रो देशमा उही पुरानालाई जहिले पनि बरण गरेर संसद, सत्तामा पुऱ्याइन्छ अनि ती पुराना नेताहरूले आफैनै नातापाता, आशेपासे, लोभलालचमा आपू र देशलाई चलाइरहन्छन् । उसे पनि धमिले पानी, त्यसमा पनि चलाइदैपछि हिलो हुनु स्वभाविक हो । नेपाली राजनीतिक परिदृश्य हिलो पानीमन्दा पृथक हुनसकेन ।

गिरिजाप्रसादलाई भ्रष्ट भन्नै, त्यसपछि फेरिदै फेरिदै जनआन्दोलनको सफलतासम्म आइपुदा पानि उही भ्रष्टाचार गनाइरह्यो । २०६५ साल र पछि पनि प्रचण्ड प्रधानमन्त्री बने । उनले कुनै नयाँपन दिन सकेनन् । अहा भन्नै वातावरण सिर्जना गर्न उनको कारिगरी देखिएन । त्यसपछि माधव नेपाल, भलनाथ खनाल, बाबुराम भट्टराई, सुशील कोइराला, केपी ओलीहरु प्रधानमन्त्री बने । सबका सब राष्ट्रधारा र भ्रष्टाचारको दलदलमा भासिए । यिनै शेरवाहादुर देउवा पाँचौपटक प्रधानमन्त्री बनेका हुन् । यिनमा एकपल्ट पनि उर्जाशीलता, लक्ष्य, उद्देश्य, परिणाममुखी कुनै काम भएको रेकर्ड छैन ।

यसकारण यिनले इतिहास लेख्छन्, लोकतन्त्रको मर्यादा कायम राख्छन् भनेर नसोचौ । यिनीहरू देखाका डाल, खानका काल हुन, यिनीहरू खान आएका हुन, मजाले खान्छन् । जनता आँसु चुहाएर हेर्ने हो, हेरौ । बसौ । सहौ ।

साल्ट ट्रेडिङ फर्मेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित ग्राहक

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टार्टर्डको मित्र बाहिर रकर कोट भै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च ग्राहकस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दृवक हनुहोस्

लोकतान्त्रिक नेपाल र नयाँ चीनको सम्बन्ध

दिनेश भट्टराई

नेपाल र चीन करिब एउटै समयमा परिवर्तन र आधुनिक युगमा प्रवेश गरेका हुन् । १ अक्टोबर १९४९ मा चीनको कम्युनिस्ट पार्टी (सिपिसी)को नेतृत्वमा च्याङ काई-सेक्को कोमिन्टाड पार्टीलाई परास्त गर्दै चीन नयाँ युगमा प्रवेश गयो । १ अक्टोबरका दिन अध्यक्ष माओले तियानमेन रोस्ट्रम्बाट घोषणा गरे- यो सरकार जनवादी गणतन्त्र चीनको सम्पूर्ण जनताको प्रतिनिधित्व गर्ने एक मात्र कानुनी सरकार हो, जो समानता, पारस्परिक हित, भौगोलिक अखंडता र सार्वभौमिकताको आपसी सम्मानलाई आत्मसात् गर्ने सबै विदेशी सरकारसँग सम्बन्ध स्थापना गर्न तयार छ । यससँग नयाँ आत्मवि�श्वासका साथ कूटनीतिक अध्यय सुरु भएको देखिन्छ ।

नेपालमा पनि नेपाली काग्रेसको नेतृत्वमा भएको ००७ सालको जनक्रान्ति र नयाँ संविधान निर्वाचन गरिने भन्ने तत्कालीन राजा त्रिभुवनको घोषणासँगै आधुनिक युगमा प्रवेश गरेको हो । तर, सात वर्षसम्म संविधानसभाको चुनाव हुन सकेन। राजनीतिक दलहरूको दबावपश्चात् अन्ततः राजा महेन्द्रले संसदीय चुनाव घोषणा गरे । सोहीबीच, बेलायती संविधानविद सर आइभर जेनिझसहितको टोलीद्वारा तयार बेलायती संसदीय अभ्यासमा आधारित संविधानअन्तर्गत ०१५ सालमा संसदीय चुनाव सम्पन्न भयो । निर्वाचनमा नेपाली काग्रेसले एक सय नौमध्ये ७४ सिट एकले जित्यो ।

नेपाली काग्रेसका संस्थापक नेता बिपी कोइराला पहिलो निर्वाचित प्रधानमन्त्री भए । सार्वजनिक उत्तरदायित वहनको अभ्याससँगै लोकतान्त्रिक प्रतिनिधित्वको शासन प्रणाली सुरु भयो । तर, निर्वाचित सरकारको १८ महिना नपुग्दै ०१७ साल पुस ९ मा राजा महेन्द्रले प्रधानमन्त्री बिपी र उनको मन्त्रिमण्डलका सदस्यसमेतलाई गिरफ्तार तर मात्र गरेनन्, संसदीय प्रणाली नै भक्ताइदिए । राजाको त्यो कदमले निर्वाचित सरकारप्रति राजाहरू सहिष्णु हुँदैनन् भन्ने तथ्यको उजागर गन्यो । राजाले शक्ति आर्जनको अतिशय अभिलाषा प्रकट गरे, अलोकतान्त्रिक र अस्वैधानिक कार्यका लागि राष्ट्रवादको नारा अगाडि तेर्स्यए । उनको राष्ट्रवादको नारा नेपालका कम्युनिस्टको नारासँग समागम हुन पुग्यो । नेपालको विदेश नीति र राजनीतिलाई नजिकबाट नियालेका अमेरिकी राजनीतिशास्त्री लिओ ई. रोजले (२२ मई १९११, इन्डिपेन्डेन्ट विकली)मा 'कम्युनिस्टहरूले राजाको राष्ट्रवादमा समर्थन देखाएको र राजाले पनि नेपाली काग्रेसलाई कमजोर तुल्याउन कम्युनिस्टहरूलाई प्रोत्साहित गरेको उल्लेख गरेका छन् ।

नेपालमा प्रजातन्त्रको संवाहक नेपाली काग्रेसको जन्म स्वतन्त्रता र प्रजातन्त्रको जगमा भएकाले राणा शासनले अपनाउँदै आएको एकतर्फी र असमान सम्बन्धको नीतिलाई अस्वीकार गन्यो । एकतर्फी र असमानताको सट्टा स्वतन्त्रता र सार्वभौमिकताको जगमा आधारित स्वतन्त्र परराष्ट्र नीति अवलम्बन गन्यो । चीन र भारतबीचको सम्बन्धले नेपालको ती मुलुकसँगको सम्बन्धमा प्रभाव हुनुहुँदैन भन्ने धारणाबाट काग्रेस अभिप्रेरित छ । एउटा छिमेकी मित्र मुलुकसँग घनिष्ठ र अर्कोसँग उपेक्षा गरेर नेपालले आफ्नो राष्ट्रिय हित रक्षा गर्न नसक्ने नेपाली काग्रेसको सुरुदेखिकै अडान हो ।

यही अडानबाट निर्देशित भएर नेपाली काग्रेस र त्यसपछिका सरकारहरूले कूटनीतिक सम्बन्धको विस्तार र विविधीकरण गरी अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा

नेपालको स्वतन्त्र पहिचान, अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्तित्व र छवि उजगार गर्ने काम सुरु भयो । समकालीन चीनको कूटनीतिक पुस्तक (सन् १९९०) मा नेपाल नयाँ चीनको मित्र रहेको अभिलेखित छ । नेपाल सरकारले मार्च १९५० मा नयाँ चीनलाई सन्देश पठाएको थिए । ००७ साल (१९५०-१९५१) को जनक्रान्ति सफल भएलगाई बसेको नेपाली काग्रेस कार्यसमिको बैठकमा नेपालले जनवादी गणतन्त्र चीनरङ्ग स्थापना गर्ने सम्बौतामा सम्बन्ध स्थापना गर्ने सम्बौतामा नेपालतर्फाबाट प्रमुख शाही सलाहकार सरदार गुजमान सिंह र चिनियाँ राजदूत युआन भोडसिल्ले हस्ताक्षर गरेका थिए । सन् १९५६ को मार्चमा नेपालका प्रधानमन्त्री टंकप्रसाद आचार्यले चीनको (पहिलोपटक) भ्रमण गरे । त्यस बहुत समकक्षी चाउ एन-लाईसॅग उनले

बिपीले आफ्नो लेख 'वर्तमान परिस्थितिको विश्लेषणमा स्वतन्त्र नेपालले आफ्ना छिमेकीको भलो चाहने उल्लेख गरेका छन् । उनले लेखेका छन् नेपाली काग्रेस हिन्दुस्तानको शान्तिपूर्ण उन्नति र प्रगतिमा नेपालको भलो छ भन्ने विश्वास गर्छ । स्वतन्त्र र आत्मनिर्भर नेपालबाट हिन्दुस्तानलाई जिति सहयोग मिल सक्छ, परनिर्भर नेपालबाट त्यो सहयोग पाउन सक्दैन । हामी चीनको पनि भलो चाहन्छौं, चीनप्रति हाम्रो सम्मान छ । त्यहाँ जारी सामाजिक र राजनीतिक परिक्षणका सन्दर्भमा हामी चीनसँग आत्मीय सम्बन्ध चाहन्छौं ।

सेप्टेम्बर १९५४ मा नेपाल-चीन मैत्री संघद्वारा आयोजना गरिएको कार्यक्रममा बोल्दै नेपाली काग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद भट्टराई, जो पछि प्रतिनिधिसभाको सभामुख, पार्टीको अध्यक्ष र नेपालको प्रधानमन्त्रीसमेत भए, उनले भनेका थिए, 'उत्तरको चीन र दक्षिणको भारतका बीचमा अवस्थित हाम्रो सानो मुलुकको हित दुवै छिमेकीसँग मित्रता राख्नुमा छ । हाम्रा यी दुवै छिमेकीसँग गहिरो सास्कृतिक सम्बन्ध छ । तर, एउटा मित्राष्ट्रको सास्कृतिक एकतालाई व्यापक रूपमा प्रचार गरिएको छ भने अर्कोसँगको सम्बन्धलाई इतिहासको पानामा सीमित राखिएको छ ।'

नेपाल र चीनले आफ्ना भारतस्थित राजदूतावासमार्फत सन् १९५१ देखि

नै दुई मुलुकबीच कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गर्ने सम्पर्क सुरु गरेका थिए । सन् १९५५ को १ अगस्तमा शान्तिपूर्ण सहअस्तित्व (पञ्चशील)का सिद्धान्तमा आधारित भएर कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गर्ने निर्णय गरे । कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गर्ने सम्बौतामा नेपालतर्फाबाट प्रमुख शाही सलाहकार सरदार गुजमान सिंह र चिनियाँ राजदूत युआन भोडसिल्ले हस्ताक्षर गरेका थिए । सन् १९५६ को मार्चमा नेपालका प्रधानमन्त्री चाउ एनलाईले नेपालको प्रतिनिधि र महाराष्ट्र (राष्ट्रिय सभा) को संयुक्त बैठकलाई सम्बोधन गर्दै नेपाल-चीन दुवै

उपलब्ध थिए- दुई देशबीचको सम्बन्ध र सहयोगलाई अफ सुदूर बनाउन पैकिड र काठमाडौंमा दूतावास स्थापना गर्ने सहमति । यो भ्रमणका क्रममा दुई देशको सीमामा शान्ति सुनिश्चित गर्न, सीमालाई औपचारिक सीमानक गर्न सक्दौ चाँडो काम गर्ने सहमति भएको थिए । यही अवसरमा चीनले सागरमाथा रेसिरिंगले नेपालको राहेकोमा सहमति जनाएको हो । सन् १९६० को अप्रिलमा चीनका प्रधानमन्त्री चाउ एनलाईले नेपालको भ्रमण गरे । चाउ एनलाईले नेपालको प्रतिनिधि र महाराष्ट्र (राष्ट्रिय सभा) को संयुक्त बैठकलाई सम्बोधन गर्दै नेपाल-चीन दुवै

● ● ●

चीन र भारतबीचको सम्बन्धले नेपालको ती मुलुकसँगको सम्बन्धमा प्रभाव हुनुहुँदैन भन्ने धारणाबाट कांग्रेस अभिप्रेरित छ । एउटा छिमेकी मित्र मुलुकसँग घनिष्ठ र अर्कोसँग उपेक्षा गरेर नेपालले आफ्नो राष्ट्रिय हित रक्षा गर्न नसक्ने नेपाली कांग्रेसको सुरुदेखिकै अडान हो । ● ● ●

भनेका थिए, 'नेपाल एसियाका दुई विशाल र प्रगतिशील गणतान्त्रिक देश भारत र चीनका बीचमा अवस्थित हाम्रो सानो मुलुकको हित दुवै छिमेकीसँग गहिरो सास्कृतिक सम्बन्ध छ । तर, एउटा मित्राष्ट्रको सास्कृतिक एकतालाई व्यापक रूपमा प्रचार गरिएको छ भने अर्कोसँगको सम्बन्धलाई इतिहासको पानामा सीमित र सहअस्तित्वका प्रवर्तक रहेछन् ।'

प्रधानमन्त्री बिपी कोइरालाले १९६० मा नेपालको भ्रमण गरे । त्यसै ब्रह्मणको

उपलब्ध थिए- देशबीचको सम्बन्ध र सहयोगलाई अफ सुदूर बनाउन पैकिड र काठमाडौंमा दूतावास स्थापना गर्ने सहमति । यो भ्रमणका क्रममा दुई देशको सीमामा शान्ति सुनिश्चित गर्न, सीमालाई औपचारिक सीमानक गर्न सक्दौ चाँडो काम गर्ने सहमति भएको थिए । यही अवसरमा चीनलाई बाहिर राखेर संयुक्त राष्ट्रसंघको विश्वव्यापकता कायम हुन नसक्ने, न त विश्वमा विद्यमान राजनीतिक वास्तविकता प्रतिनिधित्व हुने भन्ने बिपी विचार कर्ति सान्तरिक्षमा रहेछ भन्ने विश्वव्यवस्थाको केन्द्रमा पुर्वै गरेको चीनलाई देखाइसको छ ।

दुवै देशबाट विभिन्न तहमा नियमित भ्रमण आदान-प्रदानले नेपाल र चीन सम्बन्धलाई थप मजबूत बनाएको छ । चिनियाँ राष्ट्रपति सी जिनपिले सन २०१९ को १२-१३ अक्टोबरमा नेपालको राजकीय भ्रमण गरे । २३ वर्षमा नेपालको भ्रमण गर्ने पहिलो राष्ट्रपति हुन पुगे, सी जिनपिल । सन् १९६६ मा उनका पूर्ववर्ती जियाउ जेमिनले नेपाल भ्रमण गरेका थिए । बीचको अवधिमा उच्चस्तरीय भ्रमण हुन सकेको थिएन । भ्रमणमा विकास र समृद्धिका लागि दिग्गज, आपसी सद्बाव, समर्थन र दुवैको हित हुने (विन-विन) परियोजनामा सहमति भयो । राष्ट्रपति सीले नेपाललाई भूपरिवेष्टित देशबाट भू-जडित देशमा रूपान्तरण गर्ने सहयोग गर्ने बाबा गरे । दुवै पक्ष बन्दरगाह, राजमार्ग, रेलवे, हवाई र सञ्चारसहित कनेक्टिभिटीका परियोजनालागायत ट्रान्स हिमालयन बहुआयामिक कनेक्टिभिटी नेटवर्कको निर्माणलाई तीव्रता दिनमा सहमत भएका थिए । सीको नेपाल भ्रमणका क्रममा दुई देशले आपसी सम्बन्धलाई राजनीतिक साफेदारीमा स्तरोन्नति गरेका छन् ।

नेप

● टेलिकमको समर अफर

नेपाल टेलिकमले हाल उपलब्ध गराइहेका प्रयोगकर्ताको अफरलाई परिमार्जन गरी समर अफरअन्तर्गत थप सुविधा उपलब्ध गराएको छ। कम्पनीले पहिलेदेखि उपलब्ध गराइहेका अधिकांश प्याकेजलाई निरन्तरता दिँदै नयाँ अफर थप गरेको हो। नयाँ सुविधाअन्तर्गत प्रतिदिन ५५ रुपैयाँमा २ जिबी डेटा प्रयोग गर्न सकिने कम्पनीले जनाएको छ।

त्यसैरी, लकडाउन अफरका रूपमा उपलब्ध प्रतिदिन विहान ५ बजेदेखि बेलुकी ५ बजेसम्म ३९ रुपैयाँमा उपलब्ध हुने १ एसएमएस डे टाइम अनलिमिटेड अफरलाई निरन्तरता दिएको छ। लकडाउन अफरअन्तर्गतको 'बोनस अन रिचार्ज' अफरलाई भने हाइएको जनाइएको छ। नेपाल टेलिकमले सञ्चालनमा ल्याएको भिओएलटिई सेवा प्रयोग गर्न चाहने ग्राहकका लागि एकपटकका लागि उपलब्ध हुने १ सय मिनेट निःशुल्क भवाइस कल सुविधालाई यथावत राखिएको कम्पनीले जनाएको छ। कम्पनीले पहिलेदेखि नै उपलब्ध गराइहेको रिप्रेडतर्फ २ सय र पोर्टप्रेडतर्फ ५ सय रुपैयाँको प्याकेजमा उपलब्ध हुने डेटा भोल्युम थप गरेर रिप्रेडमा २ सय रुपैयाँको प्याकेजअन्तर्गत रूपमा पहिलेदेखि नै उपलब्ध अनलिमिटेड कल, १ सय मिनेट अन नेट (नेपाल टेलिकमको नेटवर्कमा प्रयोग गर्न सकिने) र १० मिनेट अफ नेट (अन्य नेटवर्कमा समेत प्रयोग गर्न सकिने) भवाइस सेवा उपलब्ध हुने जनाइएको छ।

त्यसैरी, ५० वटा अन नेट एसएमएस सुविधाका साथै जुनसुकै समय प्रयोग गर्न सकिने १ जिबी डेटासमेत उपलब्ध हुने कम्पनीले जनाएको छ। सियुजी ५ सय पोस्टपेडअन्तर्गत पहिलेदेखि नै उपलब्ध अनलिमिटेड कल, ५ सय मिनेट अन नेट र ५० मिनेट अफ नेट भवाइस तथा १ सयवटा अन नेट एसएमएस र ३० वटा अफ नेट एसएमएस सुविधाका साथै जुनसुकै समय प्रयोग गर्न सकिने ५ जिबी डेटासमेत उपलब्ध हुने जनाइएको छ।

● आइएमई पे र मल्पी इन्टरनेसनल क्लेजबीच समझदारी

आइएमई पे र मल्पी इन्टरनेसनल क्लेजबीच डिजिटल पेमेन्सम्बन्धी समझदारी भएको छ। आइएमई पे क्लेजको डिजिटल पेमेन्स पार्टनर हुने र क्लेजका विद्यार्थीले आइएमई पेमा इन्टर्नेसिपको अवसर पाउने समझदारी भएको हो। सेन्टर फर करिअर गाइडेन्स एड प्लेटफॉर्मको पहलमा भर्चुअल माथाप्रभावाट भएको समझदारीमा प्रविधि मानवीय जीवनको एक महत्वपूर्ण भाग बन्दै गएको उल्लेख गरिएको छ।

धेरै टेक फर्महरूले नेपाली बजारमा आफ्नो छुट्टै पहिचान बनाउन सफल हुँदै आइरहेको सन्दर्भमा फिल्टर कम्पनीहरूले मानवीय जीवनलाई सहज बनाउनुका साथै विद्यार्थिका लागि थुप्रै अवसरका ढोका पनि खोलिएको कम्पनीले जनाएको छ। युवापुस्ताको सीप र क्षमतालाई डिजिटल उद्योगको विकास र विस्तारमा कसरी खपत गर्न सकिन्दै भने विषयमा अन्य क्लेजहरूसँग पनि क्रमबद्ध रूपमा थप छलफल गर्दै जाने योजना रहेको आइएमई पेले जनाएको छ।

● सनराइज बैंकको कार्डलेस भुक्तानी सुरु

सनराइज बैंकले कार्डलेस भुक्तानी सेवा सुरु गरेको छ। हालसम्म ग्राहकहरूले आफ्नो डेबिट कार्डको प्रयोग गरी एटिएमबाट रकम फिक्कदे आएकोमा कार्डलेस भुक्तानी प्रयोग गरी कार्डको प्रयोगविना नै एटिएमबाट रकम फिक्कन सक्ने व्यवस्था सुरु गरेको हो। यस सेवाअन्तर्गत ग्राहकले आफ्नो सन्त्राइज स्मार्ट प्लस नामक मोबाइल बैंकिङ प्रयोग गरी एसएमएसमार्फत ओटिपी प्राप्त गर्न सक्ने र त्यही ओटिपी प्रयोग गरी एटिएमबाट रकम फिक्कन सकिने बैंकले जनाएको छ। नयाँ र अत्याधिनिक यस प्रविधिको प्रयोगले भौतिक कार्ड बोक्न बिसेको अवस्थामा पनि मोबाइल बैंकिङ प्रयोग एटिएममार्फत सजिले रकम फिक्कन सकिने जनाइएको छ। यसअघि पनि मिस्ट कलबाट बरीको बिल भुक्तानी, मोबाइल बिल भुक्तानीजस्ता सजिला र आधुनिक सेवाहरू प्रदान गर्दै आएको बैंकले उल्लेख गरेको छ। यो सुविधा देशभरि रहेका १ सय ६१ वटै एटिएममार्फत लिन सकिने बैंकले जनाएको छ।

● खातीले जिते 'युरोकप विथ फोनलोन' क्याम्पेन

फोनलोनले आयोजना गरेको 'युरोकप विथ फोनलोन' नामक क्याम्पेन लक्ष्मी बैंकका अशोककुमार खातीले जितेका छन्। उनले सामसडको ५५ इच्चको स्मार्ट टिप्पी जितेका हुन्।

क्याम्पेन फोनलोनको सञ्चालनमा रहेका लक्ष्मी बैंक, कुमारी बैंक, सिटिजन बैंक, नविल बैंक र मेगा बैंकका

कपोरेट

फोनलोनका प्रयोगकर्ताका लागि असार १ गते देखि २३ गतेसम्म सञ्चालन भएको थियो। यस क्याम्पेनमा सहभागी हुनका लागि योया फोनलोनका प्रयोगकर्ताले सो अवधिभित्र फोनलोनमार्फत कर्जा लिनुपर्ने थियो।

फोनलोनको 'विनर सेलेक्सन सफ्टवेयर'द्वारा विजेता छनोट गरिएको जनाइएको छ। यस क्याम्पेनमार्फत फोनलोनले ग्राहकलाई कागजरहित, धितोरहित स्मार्ट लोन सुविधाबारे जानकारी गराएको जनाइएको छ।

● नेसनल लाइफको बिमाशुल्क १२ अर्बधन्दा बढी

नेसनल लाइफ इन्स्योरेन्सले कुल बिमाशुल्क १२ अर्ब १६ करोड रुपैयाँ पुऱ्याएको छ। कम्पनीले आव ०७७/७८ को प्रथम बिमाशुल्क पनि ४ अर्बधन्दा बढी पुऱ्याएको हो। प्रथम बिमाशुल्कका आधारमा गत आर्थिक वर्षमा देशमै दोस्रो दूलो कम्पनी भएको दाबी गरेको छ। कम्पनीले अधिल्लो आवमा आव ०७६/०७७ को तुलनामा ७० प्रतिशतभन्दा बढी प्रथम बिमाशुल्क संकलन गर्न सफल भएको जनाएको छ।

कुल बिमाशुल्क अधिल्लो आर्थिक वर्षमा ९ अर्ब २६ करोड ७४ लाख रुपैयाँ पुऱ्योमा गत आवमा १२ अर्ब १६ करोड ५५ लाख रुपैयाँ पुऱ्योको हो। कम्पनीले सबै वित्तीय सूचकांकमा प्रगति गर्दै नेपालको दोस्रो दूलो जीवन बिमा कम्पनी बन्न पुऱ्योको दाबी गरेको छ।

● अब खल्तीबाट पनि 'मेगा रेमिट' सेवा

खल्ती डिजिटल वालेटबाट अब मेगा रेमिट सेवा उपलब्ध हुने भएको छ। मेगा बैंक र खल्ती डिजिटल वालेटको स्पारो पे प्राइभेट लिमिटेबीच रेमिट भुक्तानी सेवाका लागि साफेदारी गर्ने समझौता भएको हो। समझौताअनुसार अब सर्वसाधारणहरूले मेगा रेमिटमार्फत स्वदेश तथा विदेशबाट पठाएको रकम खल्ती डिजिटल वालेटबाट पनि प्राप्त गर्न सक्ने भएका छन्।

यसका साथै, बेलायत, अष्ट्रेलिया, दक्षिण कोरिया, इजरायल, जोर्डन, कुवेत, युएई, मलेसिया, साउदी अरब

र भारतबाट मेगा रेमिटमार्फत पठाएको रकम खल्तीमार्फत प्राप्त गर्न सकिनेछ। नेपालभित्र पनि खल्तीमार्फत रकम पठाउन र प्राप्त गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएकोमा यो व्यवस्थाले मेगा बैंकको रेमिट्यान्स सेवाको दायरालाई अझे फराइलो बनाउदै ग्राहकहरूमा थप सहजता प्रदान गर्ने मेगा बैंकले जनाएको छ।

● गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रमा कोभिड वार्ड बनाउन माछापुच्छे बैंकको सहयोग

माछापुच्छे बैंक क्लिपिटले हालको कोभिड-१९ को महामारीलाई मध्यनजर गर्दै सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्रमा कोरोना विशेष वार्डको स्थापना गरिएको छ। प्रथम बिमाशुल्कका आधारमा गत आर्थिक वर्षमा देशमै दोस्रो दूलो कम्पनी भएको दाबी गरेको छ। कम्पनीले अधिल्लो आवमा आव ०७६/०७७ को तुलनामा ७० प्रतिशतभन्दा बढी प्रथम बिमाशुल्क संकलन गर्न सफल भएको जनाएको छ।

बैंकले सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्रले अस्पताल परिसरमा उपलब्ध गराएको स्थानमा कोरोना विशेष वार्ड निर्माण गरी बैंकले आफ्नो सामाजिक उल्लेख छ।

● ४३ ग्रेडको गुणस्तरसँगै रिद्विसिद्धि सिमेन्टको योजना

रिद्विसिद्धि सिमेन्टले नेपाल गुणस्तरको ४३ ग्रेडको गुणस्तर मापादण्ड प्राप्त गरेको छ। नयाँ मापादण्ड प्राप्त गरेसँगै कम्पनीले अधिल्लो वर्ष ल्याएको 'शिलान्यास रिद्विसिद्धिसँग' नामक अधियानलाई निरन्तरता दिएको छ।

कम्पनीले गुणस्तरमा उपलब्धि हासिल भएपछि थप जिम्मेवारीबोधसहित यो योजना पुनः सुरु गरेको जनाएको छ। गुणस्तरीय निर्माणका लागि ग्राहकलाई सिमेन्टको

प्रयोग पूर्ववैज्ञानिक तबरले भौतिक परीक्षण गरी विश्वस्त बनाउने उद्देश्यसहित योजनालाई निरन्तरता दिन लागेको कम्पनीको भनाइ छ। यो योजना कोभिड-१९ का कारण बीचमा स्थिति गरिएको थियो।

● सिभिल बैंकले ल्यायो दुई नयाँ निक्षेप योजना

सिभिल बैंकले दुई नयाँ निक्षेप योजना ल्यायोको छ। बैंकले सर्वाधिक ब्याजदर उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सुपर प्रिमियम बचत खाता र खुत्रुके खाता (रिकरिड डिपोजिट)ल्याएको छ। न्यूतम मौजदाता रु. २५,००० रहेको 'सुपर प्रिमियम बचत खाता'मा बैंकले वार्षिक ६.०१ प्रतिशतको सर्वाधिक ब्याजदरसहित 'मेटलाइफ' सेंगको सहकार्यमा ६ वटा घातक रोगहरू (मेजर क्यान्सर, मेजर स्ट्रोक्स, पहिलो हृदयावात, पल्मरी हाइपरटेन्सन, हार्ट भल्भ सर्जरी तथा कोरोनरी आर्टरी डिजिज)को रु. दुई लाखसम्मको निःशुल्क औषधधपचार बिमा सुविधा प्रदान गर्नेछ। ल्यायोरी खुत्रुके खाता (रिकरिड डिपोजिट)मा अन्य बैंकहरूले प्रदान गरिएको रिकरिड डिपोजिटहरूमा

शेरबहादुर...

बहादुर देउवा लगायतका व्यक्तिहरू २०७८ साल जेष्ठ ८ गते विघटन भएको दोस्रो पटकको प्रतिनिधिसभाको विघटनलाई लिएर सर्वोच्च अदालतमा पुगेका थिए। सर्वोच्च अदालतले असार २८ गते प्रतिनिधिसभा पुर्नस्थापना गर्दै शेरबहादुर देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न परमादेश जारी गरियो। त्वारीहा परमादेश अनुसार देउवा प्रधानमन्त्री बनेका छन् भने उनले संसदबाट विश्वासको मत समेत लिईसकेका छन्।

सत्ताधारी दल प्रमुख प्रतिपक्षी दलमा परिणत भईसकेपछि र माधव नेपालको इच्छा अनुसार शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री बनिसकेपछि अब एमालेमा विवादको अन्त्य हुनुर्नमा विवादले उग्र रूप लिई गएको छ। पार्टीका नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई पार्टीको विधान अनुसार बाँधेका हुन्छन् कुनै बेला नेकपा एमालेलाई

फलामको अनुशासन भएको पार्टी भनिन्थ्यो तर आज एमाले परालको तेज्ज्वलोको अनुशासन भएको पार्टीको रूपमा परिणत हुँदै गएको छ। आफ्नै पार्टीको अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीले संसदबाट विश्वासको मत लिए दिन माधव नेपाल सहितका केही सासदहरू संसदमा अनुपस्थित भए। तिनै सासदले विपक्षी दलका नेतालाई प्रधानमन्त्री बनाउन हस्ताक्षर समेत गरे अनि अहिले आएर तिनैले विधि, विधान र पदबिको प्रश्न उठाउनु कर्ति न्यायोगित हुन सक्छ? के आफ्नो स्वार्थ पूरा नभएको खण्डमा विधि, विधान र पदबिलाई उल्लंघन गर्न पाइन्छ? विधि, विधान र पदबि भनेको आफ्नो स्वार्थ अनुसारको रूपमा प्रयोग हुन सक्छ त?

नेकपा एमालेको स्थायी कमिटी र केन्द्रीय कमिटीको बैठकले माधव नेपाल सहितका २२ जना सासदलाई स्पष्टीकरण सोधेको छ। माधव नेपाल पक्षले स्पष्टीकरणको कुनै औचित्य नभएको बताइसकेका हुनाले माधव नेपाल

एमालेमा फर्किन चाँडैनन भन्ने प्रष्ठ हुँदै गएको भएपनि दुवै पक्षका नेता तथा कार्यकर्ताहरूले पार्टीलाई एकडिका बनाएर अधि बद्न दबाब दिइहाएका छन्। त्वारीहा कारणले गर्दा कार्यदलले तयार गरेको ९० बुँदै प्रस्तावलाई नेकपा एमालेले स्वीकार गरी सकेको छ भने अध्यक्ष ओलीले माधव नेपाललाई पार्टीको दोस्रो अध्यक्ष दिने घोषणा गरिसकेको अवस्थामा त्यसलाई पनि माधव पक्षले अस्वीकार गर्नु भनेको माधव नेपाल पुष्टकमल दाहाको सल्लाह अनुसार मात्र अधि बद्न चाहन्छन् भन्ने प्रमाणित हुँदै गएको छ। दाहाल कुनै सर्तमा पनि नेकपा एमालेलाई एकीकृत हुन नदिने खेलमा लोगेका छन्। नेकपा एमाले एकजुट भएको खण्डमा माओवादी केन्द्र कमजोर हुन्ने ठहर दाहालले गरेका हुनाले उनी नेकपा भित्र खेलेका ओली नेपाललाई मिल नदिने रणनितिका साथ अधि बढेका हुनाले नेकपा एमाले एकजुट हुने सम्भावना न्यून देखिएको छ।

मापदण्ड...

प्रहरीका इन्सपेक्टर सहित ४७ जना सुरक्षाकर्मी खटिए आएकोमा त्यसलाई कटौती गरी १८ जनामा सिमित गरेको थिए। पूर्व प्रधानमन्त्रीका लागै सशस्त्र प्रहरी १६ र नेपाल प्रहरी २ गरी जम्मा १८ जनामा चाहाल्ला खटाउन नामपादमा उल्लेख गरीएको भएपनि देउवा प्रधानमन्त्री वने लगाते मापदण्ड उल्लंघन गर्दै पुन सुरक्षाकर्मी थपिएको छ। गृहमन्त्रालयका सचिव महेश्वर न्याउपानेले सचिवस्त्रीय नियर्ण गर्दै अध्यक्ष दाहालको सुरक्षामा डिएसपीको नेतृत्वमा

के होला...

गोपाल वम प्रेमबहादुर आले धनवहादुर बुढाविना बुढाथोकी, सरल यादव, पुष्टकुमारी कर्ण, लक्ष्मी चौधरी, निरुदेवी जेरु, रामकुमारी भाँडीकी, कालीका खातुन, समिना हुसेन र कृष्णलाल महर्जन रहेका छन्।

केही ओली प्रधानमन्त्री रहेको बेला मन्त्री भएका प्रेम आले लगायतका केही सासदले देउवाको पक्षमा मतदान गरेका छन्। नेकपा एमालेको असन्तुष्ट पक्षका माधव नेपाल समुहुको पार्टीका उपायका भीमबहादुर रावलले सासदपदवाटै राजनीता दिएका छन्। भने उनकै समुहुमा रहेका सुरेन्द्र पाण्डे, धनश्याम भुसाल गोकर्ण विष्ट मतदानमा सहभागी भएनन भने योगेश भट्टराई, दिप्रकाश भट्ट प्रवाल यज्ञराज सुनुवार सोमप्रसाद

प्रचण्डलाई...

सुरक्षाकर्मी खटाउने हो? यसबाट पनि देउवा सरकारको कार्यक्रमात करि कमजोर छ भन्ने देखिएन्छ।

ओली सरकारले संसदमा पेश गरेको एमसीसी प्रस्तावको विरोधमा उभिएका प्रचण्ड सरकार परिवर्तन हुनुसाथ के किन करतो कारणले एमसीसी तत्काल पास गर्न सहमति गर्न पुगे, रहस्यमय बनेको छ। एमसीसी पारित

थिए। पूर्वपदाधिकारीहरूले सुरक्षामा लागि नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीका गरी झण्डै एक हजार सुरक्षाकर्मी खटाइएकोमा ओली सरकारले त्यसलाई कटौती गरी केही सुरक्षाकर्मीहरूलाई फिर्ता बोलाएको थिए। त्यसपेल दाहालले माओवादीका पूर्व लडाकु प्रकाश पाण्डे सहितलाई आफ्नो सुरक्षामा खटिएका थिए। तर अहिले आफ्नै दलले देउवालाई प्रधानमन्त्री वनाएको भन्दै फेरि सुरक्षाकर्मी थपाएका छन्। देउवाले प्रधानमन्त्री हुँदै नियम कानुनलाई उल्लंघन गर्दै पहिला पनि अनेक वेतिहासिक गर्दै आएका थिए अहिले फेरि त्यो कार्य शुरू भएको छ।

पाण्डे, नारायण खतिवडा रामबहादुर तुडापनि मतदानमा सहभागी भएनन्। नेकपा एमालेले प्रधानमन्त्री देउवाको पक्षमा मतदान गर्न सासदहरू नेकपा एमाला रहन नसक्ने उद्योग गरी सकेका र उसले पार्टीको स्थायी समितिको वैठकले प्रधानमन्त्री देउवाको पक्षमामा मतदान गर्न आफाना सासदहरूलाई निर्देशन दिएका राजनीतामा आदेश देउवालाई समेत उच्च राजनीतिक नेतृत्व तहमा देखिएको अनियन्त्रण र अनेतिक राजनीतिक स्वच्छाचीरीताको व्यवहार देखिएकोले आफुले सासदवलवाटै राजनीतिमा दिएको उल्लेख गरेका छन्। एमाले पार्टीका अध्यक्ष केही ओली नेतृत्वको सरकारलाई विस्थापित नेपाली काग्रेसका सभापति शेरवहादुर देउवालाई प्रधानमन्त्री वनाउन रावलले समेत हस्ताक्षर गरेका छिए। माधव समुहुको प्रभावशाली उल्लंघन गर्ने नेतृत्वको उपायका समेत रहेका छन्। माधव समुहुको तत्कालीन प्रधानलाई भन्दा हाप्रालाई प्राथमिकतामा राखेका अधि बद्न खोजे देउवा पनि प्रधानमन्त्री पनि प्रधानमन्त्रीका लागि प्रधानमन्त्री ओली वनाउन आग्राह गरेका समाचार प्रकाशित भएको थिए। त्यसपछि आपाएको ओलीको पक्षमा रहेका र पार्टीको निर्देशन आफुलाई संकट परेको छ। ओली समुहुमा रहेका हिरा केसी पार्टीको विश्विष्ये कालीका खातुन विना बुढाथोकी धनवहादुर बुढा समिना हुसेन प्रेम आले र किसान श्रेष्ठले समेत देउवालाई विश्वासको मत दिएका थिए। नेकपा एमालेको स्थायी

गर्नकै लागि सरकार परिवर्तन गरिएको रहस्य विस्तारै खुल्दै गएको विश्लेषण हुँचारेको छ। एमसीसी पारित गर्न सहमतिमा काग्रेस, माओवादी केन्द्र र मधेश्वादीका बीचमा सहमति भएको छ। राप्रापाले पनि भित्री रूपमा सहमति जनाएको त्रुकिएको छ। तर एमसीसी पारित गर्नेपछि भने केही ओली नेतृत्वको संस्थापन एमालेसँग किन वार्ता गरिएन, यो चाहिँ अर्का रहस्य हो। एमसीसी संसदको सामान्य बहुमतबाट पारित गरे पनि हुन्छ। एमालेले बिरोधमा मतदान गर्न नसक्ने भएकाले एमसीसी

समितिका वैठकले जस्तोसुकै अवस्थामा पनि देउवाको पक्षमा मतदान नगर्न निर्देशन दिएको भएपनि पार्टी अध्यक्ष ओलीकै पक्षमा रहेका यी सासदहरूले पार्टीको निर्देशन उल्लंघन गरेका छन्। प्रेम आले ओली सरकारमा केही समयका लागि वन मन्त्री रहेका थिए। अदालतले जब ससद पुनरस्थापना गन्यो र देउवालाई वनाउन आदेश दियो त्यसपछि देउवाको प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएपुँछ आले देउवाको निजि निवासमा पुरेका आफुलाई मन्त्री वनाउन आग्राह गरेका समाचार प्रकाशित भएको थिए। त्यसपछि आपाएको ओलीको पक्षमा रहेका र पार्टीको निर्देशन पालना गर्न वताएका थिए तर उनले पार्टीको निर्देशन उल्लंघन गरेकोले नेकपाले कस्तो कारवाही गर्न वार्ता गरी नेतृत्व चुपचाप रहला त्यो हेर्न वाकी रहेको छ।

यही सब वातावरण बुझेका चीन खुलेका थाएको छ। पास गर्दा अमेरिका, भारत, युरोप खुल्ने भए पनि चीन र रूसलाई अधिक विपक्षमा लाग्ने छ। एमसीसीका प्रावधानलाई राष्ट्रीय बुझने, पढनेहरू भन्दैन एमसीसी पारित भयो भने अमेरिकी सेना नेपालमा आउने छ। चीनविरुद्ध लक्षित एमसीसीका कारणले नेपाल भूमीरामा पर्ने निश्चित छ। अनेक वैश्वानिको लागि प्रधानमन्त्री ओली वैष्णवीपुर्ण भएको छ।

काठमाडौं | नेकपाभित्र दूले रडाको मच्चिएको छ। अध्यक्ष केही ओलीले माधव नेपालसहितका आफै पार्टीको नेतृत्वको सरकार ढाल्हरूलाई पार्टीलाई एकडिका बनाएर अधि बद्न वबाब दिइहाएका छन्।

काठमाडौं | नेकपाभित्र दूले रडाको मच्चिएको छ। अध्यक्ष केही ओलीले माधव नेपालसहितका आफै पार्टीको नेतृत्वको सरकार ढाल्हरूलाई पार्टीलाई एकडिका बनाएर अधि बद्न वबाब दिइहाएका छन्।

काठमाडौं | नेकपाभित्र दूले रडाको मच्चिएको छ। अध्यक्ष केही ओलीले माधव नेपालसहितका आफै पार्टीको नेतृत्वको सरकार ढाल्हरूलाई पार्टीलाई एकडिका बनाएर अधि बद्न वबाब दिइहाएका छन्।

काठमाडौं | नेकपाभित्र दूले रडाको मच्चिएको छ। अध्यक्ष केही ओलीले माधव नेपालसहितका आफै पार्टीको न